

Ara 300 korona

HADUDFÖLD

1923. év november 21.

SZERDA

Debreczen, V. evf. (263)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 6000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Kakaóbomba

Szomoru magyarországi specialitás ez is. A Balkán gyilkos förtelmeinek szennyes gőze kering körülötte, s ha sohasem is explodál, mégis véres rombolással szakít sebeket az ugy is halálosan sebhedt Magyarországnak ma oly szükséges jóhírnevén. Minden kakaóbomba felbukkanása nyomán mérges gázok egész arzenáljai áradnak a csapásoktól kábult magyar közönség fejére, s a külföld felé oly hajborzogató rémletességgel lobban fel — tényleg soha el nem villanó robbanásuk — mint egy kisebbfajta japán katasztrófa kataklizmája. Erkölcseleg gyilkolnak, lelkeket tépnek ronggyá e pokoli artészerszámok, pedig a töltelékük avas ekrazit, szemét és papiros. Nem is e hamukbakholt pokolgépek rejtek magukban a pusztulást, — de a mindig egyforma, mindig egyhangú kísérő jelenségek: legyen a bomba konzervskatulya, üres kukoricagránát, vagy rozsdás srpnellihüvely.

Mert különös a természetrajza a kakaóbombáknak. Felbukkannak bordár vitte csomagban a közszereplés színpadáról kifütyölt stréber konjunktura politikuskok dus lakásain, megjelennek undorral és megvetéssel elföldelt jelentéktelen lapszerkesztők redakcióiban, hogy ott a mártíromság kétes fényével ragyogjanak be szennyes, sötét figurákat. Beröptülnek kényelmesen emésztő fajsorsosok kávéházaiba ablaktörő csőrömpöléssel, füstölőnek nehéz magyar sorsfordulásokkor ellenséges nagyhatalmak követségeinek kapuja előtt. Sokszor és sokféle formában szökken újból és újból elő a kakaóbomba. De egyben mind egyetlenök: egyikük se' robban.

Tényleg, a rideg fizikai valóságban soha sem explodálnak. És mégis világot rezzenítő dörréssel robban valamennyi. Robban a faji világsajtó hasábjain, robban, ahol békés megértést vár a magyar sors, robban azokban a pillanatokban, mikor lélekzefejtő, aggdó csöndet követel a gyógyuló magyar szervezet. Repülnek a seböz szilánkok, a gyanu, a vád, a tetemrehívás repeszárabjaiban. S akiket halálra kellene sebezniök, mindig a magyar társadalmi egyesületek, a magyar irredenta, a meg nem alkuvó magyar öntudat, a magyarság becsülete.

Vajjon kinek érdeke ma is, a magyarság sorsdöntő napjaiban újra előszedni megátalkodott sötét lélekket, gonosz kézzel a mindig jól bevált kakaóbombát? Vajjon magyar természet-e a testi és lelki orgyilkosság e hitvány eszközzel laborálni? Mikor az anarchizmus teóriától fertőzött agyu gonosztevök pokolgépei üttek a „művelt nyugaton“, mikor a zsidó bolsevizmus mániákus, vagy tudatosan elvetemedett előkészítői irtották az orosz államhatalom támaszait, cárokat és tábornokokat, — robbant-e Magyarorszá-

gon egyetlen bomba is? Vagy nem allta e utját nyugat felé a Balkán bombával szántó és vető politikai rendszerének mindig a magyar határ?

Ma, mikor ismét ott füstölgött a kakaóbomba a francia követség Reviczky-utcai kapuja előtt, újra fel kell vetnünk ezeket a kérdéseket. A kakaóbomba tulságosan sokszor tépte már enhusunkat, pörkölte meg a mi bőrünket, borította vérbe a mi szemünket — nekünk magyaroknak — és mindig a mi kezünket vádolta az orgyilkos tettel egyhangulag Magyarország és az egész világ összehangolt faji sajtója.

A kakaóbomba, de semmiféle

bomba sem magyar találmány és nem magyar fegyver. Utoljára követeljük tehát, legyen már vége egyszer a kakaóbombás üzemeknek és vége annak a mindig egyhangú sajtözúzavarnak, amelytől megszédül a nyomozó hatóságok figyelő füle s elhomályosul a tiszta látás.

Vigyázzanak a kakaóbombák kánálshősei. Mert hiába minden raffinált ügyesség, hiába minden leplező hangzavar, egyszer csak a magyar igazságszolgáltatás megtorló kezébe kerül egy ilyen „százegyes bizottság.“ De akkor aztán rettenetes létszen az ítélet az egész kakaós bünszövetkezet fölött, minden segítő cinkosával együtt!

A franciák területi szankciók nélkül akarják a német kérdést rendezni

A spanyol király római utja

A mai nap legfontosabb külpolitikai eseménye a spanyol király római látogatása volt. A látogatást már régi idő óta tervezték és most különös jelentőséget nyert az ált., hogy a pápa katolikus uralkodót fogadott Rómában elsőiben azóta, amióta világi hatalmát elvesztve a vatikánban fogolynak nyilvánította magát. Elsőiben történt 50 év óta, hogy a katolikus uralkodó egyszerre tett látogatást a pápánál és az olasz királynál.

A spanyol király római látogatása a faszista önludatra ébredt olasz nemzetnek szól.

A spanyol nép csak nemrégiben követte Mussolini példáját és De Rivera vezetésével végrehajtotta a nemzeti önludatra ébredés művét. A spanyol király ma De Rivera kíséretében Olaszországba ment az olasz király és Mussolini meglátogatására. Reánk nézve különösen nagy fontossággal bír ez a tény Mussolini leg-

utóbbi nagy külpolitikai állásfoglalásának másnapján. Az a tény, hogy a felénk fordult

Olaszország Spanyolország részéről határozott és erőlyes támogatásra talált.

egyáltalán nem lekicsinyelendő külpolitikai esemény. Az olasz külpolitika határozott irányválasztását támogatja és megerősíti a spanyol királyságnak Olaszországhoz való csatlakozása.

A német helyzet

alig változott. Franciaország az angol-szász államok nyomása alatt kijelentette, hogy katonai szankciók és területi hódítás nélkül kívánja a német jóvátétel ügyét rendezni. — Ennek ellenében diplomáciai úton szeretné kikényszeríteni a rajnai köztársaság elismerését.

A Balkánon

csend van. Pasics betegem fekszik. Ugyilátszik ez a betegség megbénítja a szerb külpolitika fondorlatait.

Összeült a nemzetgyűlés

Az Ulain-ügy a mentelmi bizottság elé kerül

Budapest, november 20. A nemzetgyűlés háromhetes szünete után ma megkezdte ismét tanácskozásait. Az ülést 11 órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Kegyeletes szavakkal parentálta el a közélet halottjait, majd jelenti, hogy a miniszterelnök átiratot intézett hozzá az

Bethlen István gróf miniszterelnök: Hozzájárulok az indítványhoz. A Ház Gömbös indítványát egyhangulag elfogadja. Végül Gömbös Gyula higgadt, tárgyilagos szavakban bejelenti

Ulain mentelmi jogának megsértését.

A bejelentést átteszik a mentelmi bizottsághoz, majd elfogadják a napirendi javaslatot, mely szerint a nemzetgyűlés holnapi ülésére az

autójavaslatot

és két kisebb törvényjavaslat tárgyalását tűzi ki. Ezzel az ülés feltizenkettőkor véget ért.

A mentelmi bizottság

kedden délután 4 órától kezdődőleg fél 10 óráig Fáy Gyula elnöklétével Ulain Ferenc nemzetgyűlési képviselő mentelmi ügyét tárgyalta,

amelynek során Mikovényi Jenő előadó ismertette a királyi főügyész-ségtől érkező iratok tartalmát. — Ezenkívül

meghallgatta a bizottság Ulain Ferenc képviselőt.

akit a királyi ügyészségtől a pestvidéki ügyészség fogházgondnoka felügyelete alatt szállítottak a parlament épületébe. A bizottság nem fejezte be tárgyalását, mert szükségesnek látta meghallgatni Döhmél Frigyeszt is, akinek előállítására iránt a főkapitányságot megkereste. A tárgyalás folytatását holnap délután 4 órára tűzték ki, amelyen minden valószínűség szerint erős vita fog kifejlődni, azonban előrelátható, hogy a bizottság holnap meghozza határozatát.

A statáriális eljárás megdőlésével különben dr Balassa Gusztáv vizsgálóbíró már meg is kapta az Ulain-ügyre vonatkozó összes iratokat s a

holnapi napon dönt a szabadláb helyezéséről, illetőleg a további fogvatartás kérdésében.

Az ügyészség ma a maga hatáskörében

szabadláb helyező Gál Józsefet Vikár Bélát és Döhmél Frigyeszt.

A szabadláb helyezették még a korai délelőtti órákban elhagyták a pestvidéki ügyészség fogházát.

Incidens a nemzetgyűlésen

A nemzetgyűlés ma délelőtti ülését követőleg érdekes incidens történt az ülés teremben. Amikor Scitovszky Béla házelnök berekesztette az ülést és a képviselők hangosan vitakozva igyekeztek kiféle a teremből, a második emeleten levő 9. számú karzatnak az elnöki emelvény felé eső részén, egy 50 évesnek látszó férfi felugrott és éles hangon ezt kiáltotta:

— A mindenható Isten és a Boldogságos S:üz Mária nevében követelem, hogy a kormány mondjon le! Elég volt a sáfárkodásból!

A közelben levő palotaőrök és detektívek azonnal megragadták az illetőt és levitték az őrszobába. Az őrszobában megmozdították. Bánfi József névre szóló igazolványt találtak nála. A parlamenti karzatra szóló belépőjegyének hátlapjára Batiz nemzetgyűlési képviselő neve volt beírva. Arra a kérdésre, hogy miért kiáltott közbe, kijelentette, hogy vallási meggyőződésből tette és erős a hite, hogy szavainak meg lesz a hatása.

Minden egyes hozzáintézett kérdésre válaszolt és minden válasza után azt mondta: Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus. A mozgása után felvitték a háznagyi szobába, ahol megegyezően kihallgatták. Már az első pillanatban a nem beszámítható ember benyomását tette. A megmozgás és kihallgatás után a detektívek átkísérték a főkapitányságra.

FŐISKOLA

A Mefhosz vezetői Debrecenben

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségének elnöke, Nagy Iván Pásint Ódön és vitéz Oldh Béla alelnökök kíséretében ma Debrecenben tartózkodott s az Egyetemi Kör helyiségében fontos megbeszélést tartott aktuális diákpolitikai és szociális kérdésekről. Az értekezleten megjelentek Péter Zoltán, a Mefhosz helyi elnöke és a Bethlen Gábor Kör elnöke, Czéder Gyula, a Szt. László Kör főtitkára, Nagy Sándor, az Egyetemi Kör elnöke, Kolosváry-Borcsa Mihály, a Szeffe elnöke, Halmy Endre az Árpád, Pajor Győző a Werbőczy bajtársai egyesületek vezetői, valamint Agárdy a Csaba és Debray, a Werbőczy h. vezetői s még más ifjúsági vezetők nagyszámában. Az értekezlet az ifjúság sajtó-organumának, az *Uj Életnek* agilis támogatását határozta el s e célból bizottságot küldött ki. Kimondotta a főiskolai sport kötelezővé tételére irányuló országos akcióhoz való esatlakozását, ezenkívül számos nagyfotosságu diákszociális problémát tárgyalt meg s tett visszasságokat szóva. Az értekezlet határozatai után teljes a reménység Debrecen ellanyhult ifjúsági életének helyes irányu újatereztésére. — Vitéz Oldh Béla ezalatt Pallagon tárgyalt a gazdaszok vezetőivel s mindhárom országos ifjúsági vezér a legjobb impressziókkal utazott el a délután folyamán Debrecenből.

A debreceni főiskolai ifjúság egye sülőközi sajtóbizottsága november 22 én, csütörtökön este 8 órai kezdettel Piac-u. 59. szám alatt az *Uj Élet* ügyében értekezletet tart, amelyre az összes bajtársi egyesületek és Mefhosz tagegyesületek exponenseinek feltétlen megjelenését kéri Kolosváry-Borcsa Mihály, a sajtóbizottság vezetője.

Debreceni Diáknap. Debrecen nyomorgó főiskolai hallgatóinak fölségélyezésére Debrecen ifjúsága december folyamán diáknagygyűléssel egybekötött Diáknapot rendez, amelynek előkészítésére péntek este 8 órára az Egyetemi Körben való megjelenését kéri az Attila helyi szervezet és a bajtársi egyesületek vezetői, valamint a Mefhosz tagegyesületei elnökeinek az *előkészítő bizottság*.

A magyarság jövője és az ifjúság címen az Árpád b. e. november 24-én délután 3—5 óráig a bölcsészeti kar III. sz. tantermében (kollégium, I. em.) vitadélután rendez, amelyre az érdeklődőket szívesen látja az egyesület *vezérsége*.

Árpád disztáborozás. Az Árpád b. e. 1923 nov. hó 24-én, szombaton este pont 9 órai kezdettel az „A nagy Bika” kis disztérmben zártkörű disztáborozást tart a következő tárgysorozattal: 1. „Hiszekegy”, éneklj az egyet. vegyeskar. 2. Vezéri megnyitó. 3. Szaval. Tápay József „Verbőczy”. 4. Leventeavatás, végzi Tankó Béla dr. egyet. tanár, az „Árpád” b. e. magistere. 5. „Nem, nem, soha”, éneklj az egyet. vegyeskar. 6. Dialógus, előadják Gabala Ibolya, az „Árpád” b. e. „Lorántffy” törzsenek törzsfője és Bernáld György, a „Csaba” b. e. leventéje. 7. Népdal egyveleg, éneklj az egyet. vegyeskar. 8. Záróráig tánc.

Üzenetek. Többeknek. A Hajduföld programjához híven harcos sajtó-organuma a magyar ifjúságnak. A debreceni főiskolai élet intenzívebbé tételét célozza főiskolai rovatunk, amelyben megszólaltatjuk a mi ifjúságunk problémáit, valamint közlünk minden egyesületi felhívást és helyet adunk minden ifjúságot érdeklő hirdetésnek.

Halálos végű verekedés a halápi csárdában

A halápi és vámospércsi legények harca - Öt évi fegyházat kapott a főverekedő

Véres esemény színhelye volt ez év július 29-én a Debrecen határában levő halápi csárda. A csárdában borozgatott több vámospércsi legény, akiknek a vezére Bernáth Miklós jómódu gazdaember volt. A korcsmában mulattak, poharazgattak a halápi legények is. Este 10 óra tájban a vámospércsi legények kimentek az udvarra,

botokat, husángokat, karókat kerítettek

s elhatározták, hogy belekötnek a halápi legényekbe, kiverik őket a csárdából.

Először gunyolni, szidalmazni kezdtek a halápiakat, majd káromkodással fűszerezve bekisbáltak a csárdába:

— Gyertek ki, ha mertek... ha nem jöttök ki, félholtan buznok ki benneteket.

A halápi csárdatulajdonos, Takács elejét veendő a véres verekedésnek, becsukta az ajtókat, ablakokat, úgy hogy sem a halápiak nem tudtak kimenni, sem a vámospércsiek nem tudtak bejutni a csárdába.

A halápiak közül egyedül Zelendk Sándor legény ment ki a felszólításra a csárda udvarára. A vámospércsiek erre nekiestek, agya-főbe verték, különösen Bernáth Miklós bántalmazta, míg a többiek *kammandóra* ütötték verték.

Zelenák több mint harminc ülést kapott s azonnal kiszorított.

A vámospércsiek erre a csárdát ostromolták, az ablakokat, ajtókat verték, zuzták, azonban nem tudtak behatolni a csárdába, ahol a halápi legények s a csárda lakói kétségbeesetten várták a fejleményeket. A vérengző vámospércsi legények csak virradóra távoztak.

A verekedő legények ügyében kedden folytatta és fejezte be a debreceni kir. törvényszék Serly Jenő táblabíró, tanácselnök elnökele alatt álló büntetőtanácsa a főtárgyalást. A vámospércsi legények ittasságukkal védekeztek. A bíróság számos tanut hallgatott ki, majd Bod Kálmán kir. ügyész vád, Fráter Pál ügyvéd, nemzetgyűlési képviselő védőbeszéde után délután hirdette ki ítéletét, mely szerint a vádlottakat

halált okozó súlyos testisértés büntetőben mondotta ki bűnösnek

a bíróság s ezért Bernáth Miklóst

5 évi fegyházbüntetéssel,

a többieket, Bodnár Sándort, Suba Imrét, Lakatos Lajost, Horváth Lajost, Hunyadi Sándort 3—3 évi börtönbüntetéssel sújtotta. Az ügyész súlyosbításért, a védők enyhítésért, illetőleg felmentésért fellebbeztek a kir. ítéletáblához.

Az új szervezeti szabályrendelet a jog- és pénzügyi bizottság előtt

Kizárják a pontatlan bizottsági tagokat - Nem minden bizottsági ülés lesz nyilvános

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután fél négy órai kezdettel a városháza kistanács-termben ülést tartott.

A bizottsági ülés tárgysorozatának első pontja az új szervezeti szabályrendelettervezet volt. Azonban ezt csak félig tárgyalta le a bizottság.

Kivétel, vagy rendreutalítás?

A szabályrendelettervezetet dr Vass Károly tanácsnok ismertette.

A törvényhatósági bizottsági elnök jogkörét szabályozó paragrafus tárgyalásánál Markovics Elemér indítványozta, hogy azt a szakaszt, amely a közgyűlés elnökének rendreutalítási jogát tartalmazza, oly módon egészítsék ki, hogy amennyiben a közönség körében súlyosabb rendezavarás történne, például a *karzatról a városatyák fejére dobnának valamit*, a rendetlenkedőt rendreutalítás nélkül kivethetesse az elnök. A bizottság elfogadta az indítványt.

Vita az aljegyzőkről

Időközben elkésve Juhász Nagy Ignác is megérkezett az ülésre s kérte, hogy térjenek vissza a hatodik paragrafusra, amely arról intézkedik, hogy a városi tisztviselők közül kik lehetnek a közgyűlés tagjai. Kifogásolja, hogy ezek között az összes aljegyzők helyét foglalnak. Hosszasabban kifejtette, hogy *elég lenne csak három, vagy négy, esetleg öt-hat aljegyző is közgyűlési tagnak, mert...*

Balogh István: *Négy elég belőlük!*

Juhász Nagy Ignác: ...mert kérem-alásan én ugyan bizalommal vagyok az igen tisztelt tisztviselői kar iránt, de talán nem helyes a közgyűlést így majorizálni...

Magoss polgármester: *Ne beszél-*

gessünk kérem annyit. Ezt a törvény rendeli így el!

A vitát így berekesztették s az előadói javaslatot elfogadták.

Ugyiszintén elfogadták, hogy az *állandó bizottságokat alakítsák újra, mert azok most hiányosak.*

A főispán és a titkos szavazás

A törvényhatósági bizottság közgyűlésein, titkos szavazások esetére úgy intézkedik a tervezet, hogy szavazategyenlőségek esetén az elnök dönt.

Juhász Ignác kijelentette, hogy ezzel a titkosságnak lényege van megsértve, s indítványozta, hogy titkos szavazások esetében az elnök, azaz a főispán is szavazhasson, ha akar a tagokkal, s ha esetleg így állana elő a szavazategyenlőség, úgy sors-huzással döntsön a kérdés felett.

Vass Károly: A főispán nem szavazhat, mert csak elnök, s *nem is tagja a közgyűlésnek.*

Juhász Nagy Ignác (felugrik a helyéről): *Ilyet már ne tessék mondani, kérem alásan, mert hazamegyek! (Derűtség.)*

Ezek után a bizottság megállapította, hogy a főispán is tagja a közgyűlésnek s elfogadta Juhász Nagy Ignác javaslatát.

Szigoru rendelkezések

Elfogadta a bizottság az új tervezetnek azt a rendelkezését, hogy az állandó bizottságok üléseiről egyes esetekben az elnök kizárhatja a nyilvánosságot.

Valamint kimondták, hogy azokat a választott bizottsági tagokat, akik *három egymás utáni ülésen nem jelennek meg, kizárják a bizottságból.*

Az ügyosztályok átszervezése

Az új szabályrendelet tervezet elrendeli, hogy a mérnöki hivatal,

műszaki ügyosztály címen tanácsai ügyosztálya alakítsák át, valamint, hogy a régi katonai és illetőségi ügyosztályt és a régi előjáróságot *közgazgatási rendészeti* ügyosztálya alakítsák. A bizottság vita nélkül elfogadta ezeket az újításokat.

Elfogadták azt is, hogy a min denkori főszámvevő a tanácsülésen szavazati jog nélkül vehessen részt.

Ezek után a bizottság Vass Károly indítványára a tárgyalásokat csütörtökön délutánra halasztotta el, amikor a szabályrendelet tervezet hátralevő részét fogják letárgyalni.

Árverések a városnál

Tegnap, december 20-án délelőtt a városháza tanácstermében megtartott árverésen a debreceni 2 hold területű csolnákzó tavat, a hozzátartozó 8 hold száraz területtel az eddigi bérlo, Szabó Márton egy évre bérbevette holdankint 505 kilogramm buzáért.

Ugyancsak ekkor került árverés alá a város a Csolnákzó-tó mellett levő Egyetkert-utcai 800 négyszögöl nagyságu telkének a bérelte is. A telket özv. Jolsvay Imréné bérelte ki évenként 6 métermázsza buzáért.

A halápi Börbokra-nevű városi kaszáló bérletére már tartottak egy árverést, amelyen Nagy Sándor mint egyedüli ajánlattevő holdankint és évenként 160 kilogramm buzáért ígért meg. A város ezt a bérösszeget kevésnek találta s ezért hétfőn új árverést tartottak a kaszáló fölött. Ezen az árverésen a résztvevők kijelentették, hogy hajlandók árverezni abban az esetben, ha a város az árok tisztítási, vízlevezetési és fásítási költségeket, melyek a feltételek szerint a bérbevevőt terhelnek, átvállalja.

A tanács utólagos jóváhagyásának reményében ily feltételek mellett is megtartották az árverést 200 kilogramm buza kiküldési ár mellett. Most is Nagy Sándor tette a legnagyobb ajánlatot 235 kilogramm buza holdankénti bérösszeg megajánlásával. A hétfői árverésen bérbeadott birtokok bérletére vonatkozólag utóajánlatot tenni nem lehet.

Megkezdődött a sakkverseny

A debreceni Sakk-kör házi versenye vasárnap kezdődött meg. A versenyzők három csoportban indulnak. Az első csoport résztvevői: Dalmy Barna, dr Kiss Péter, dr Hausner Ignác, Szabados Sándor, dr Kocsis Sándor, Tormn Sámuel, Feith Jenő, Reichard Sándor, Hajdu Jenő, Kulcsár Dezső. A második A) csoportban indulnak: dr Bay Géza, Salánky József, Király Tibor, Jagicza László, Szabó Károly, Dobos Béla, Grünfeld Vilmos, Tardy József. A második B) csoportban indulnak: Szentpály Kálmán, Halász Lajos, Silber Jenő, Dobos Antal, Nagy Endre, Dautsch Gábor, Halmy László, Fekete Tibor. A versenyt állandóan nagy érdeklődés előzi meg. A verseny naponként délután 5—9 óráig tart a Royal-kávéházban. Eddig már több igen érdekes játszma került lebonyolításra. A versenyt bárki megtekintheti.

TÖZSDEI MEGBIZÁSOKAT

legelőnyösebben effektuálnak.

TÖREDÉKRÉSZVÉNYEKET

legjuttányosabban vesznek és eladnak

HELLER TESTVÉREK

értékpapírkereskedelmi irodája

Érdeklőzőkben: KULAI M.

budapesti bankcéggel.

Telefon 12-57.

Telefon 12-57.

Ferenoz József-ut 58., II. e. 37.

Tőzsdejdo alatt állandó telefonház- s ekötetés a tőzsdeterommal.

HIREK

1923 november 21. (Szerda)

Prot.: Olivér. Kath.: B.-A.-B.

1830 Kisfaludy Károly, a nagynevű magyar költő és drámaíró halála Pesten, negyvenkét éves korában.

1916 I. Ferenc József osztrák császár és magyar király nyolcvanhatodik életévében meghal Schönbrunnban, tüdőgyulladás következtében.

Időjárás: Hazánkban az idő megtartotta borús jellegét. A hőmérséklet alacsonyabb lett és éjjel több helyütt 0 fok alá süllyedt, minimuma 2 fok Sopronban és Keszthelyen, maximuma 15 fok Szegeden.

Időjárás: Sok helyütt eső lényeges hőváltozás nélkül.

Közművelődési könyvtár: 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Csokonai színház: Este fél 8 órakor „Cigánybáró”.

Uránia: Nincs előadás, Apolló: Mouna Vanna.

Vigszínház: Monna Vanna.

Omnia: Párisi mákvirágok.

Evangelikus szülői értekezlet délután 5 órakor Miklós u. 3.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth. Nap, Isteni gondviselés.

Csilag, Sas, Mátyás király.

Meghalt Kurucz bácsi

Csöndben, szinte észrevétlenül távozott el az élők sorából felszázados derek, érdemes munkásélet után Kurucz Béla, a Hajdúföld gépmestere, egy, amint megtört egészséggel is ernyedetlenül szolgálta a nyomtatott betűk hirdette magyar kultúrát. Élete példája volt az intelligens magyar munkásember lelkiismeretes pontosságának és megbízhatóságának s amilyen kiváló volt a munkában, éppoly szerető férj és tisztességes családapa volt gyászoló nagy családjában. Amikor most megváltotta az élet nyomorúságaitól és küzdelmeitől, az igaz embereket megillető örök békeség, a hirtelenség felől munkájában munkatársai: hírlapírók, nyomdászok és munkások őszinte szívvel hozzád el tiszteletük és gyászuk egy-egy emlékező virágszálat a sírhantokra, amelyek immár mindannyiunk Kurucz bácsijának földi porhüvelyét bontják.

— A debreceni ÉME választmányi ülése. A debreceni ÉME-csoport november 22-én este 6 órakor Kálvintér 13. szám alatti helyiségében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat meghívja.

— Szülői értekezlet. Az evangélikus tanítói testület november 21-én, szerdán délután 5 órakor az evangélikus iskola emeleti tantermében szülői értekezletet tart, amelynek tárgya: a gyermekek igazságszeretetre, tisztaságra és munkaszeretetre való nevelése. Előadó Polster A. igazgató-tanító.

— A miskolci Magyar Jövő kulturstje. Miskolci tudósítónk jelenti: A miskolci Magyar Jövő szerkesztősége vasárnap magyarszerető kulturstjét rendezett a Koronaszálló dísztermében. Az estén ott volt Miskolc város keresztyén társadalmának színe-java és viharos lelkesedéssel ünnepelte az összes szereplőket. Puskás Jenő főszereplő tartalmas megnyitói szavai után Boldizsár Zoltáné új. Liszt Nándor prólogusát szavaltta el. Gyula dík, a nagy magyar irredentaköltő saját szerzeményű költeményeit olvasta fel s Hermann Lajosné Puccini Pillangó kisasszony áriáját énekelte el. Ezután Milotay István, a Magyarországi felelős szerkesztője lépett a dobogóra szünni nem akaró lelkes tüntetés közepett s a Károlyi-korszak legszomorubb idejéből és a csonka-ország mai napjaiból való egy-egy cikket olvasta fel. Utána Maleczky Blanka operahazi énekesnő a Traviata nagy áriáját énekelte el nagy hatással, majd Molnár Imre dalénekeses közepkori magyar énekeket adott elő. Dr. Liszt Nándor, lapunk országos nevű munkatársa pedig két humoros apróságát olvasta fel szakadatlan derűltség közben. Az egyes énekszámokat Dondth Lajos, a miskolci színház karnagya kísérte.

— Halálozás. A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat és a Hajdúföld érdemes gépmestere, Kurucz Béla november 20-án, 50 esztendei szorgalmas és lelkiismeretes munkálkodás után életének 63-ik évében súlyos és hosszadalmas szenvedés után meghalt. Az elhunyt gépmester családja, valamint a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat részvénytársaság nyomdai munkásai a következő gyászjelentéseket tették közre:

Az I-ten szent akaratában megnyugodva fájdalommal s megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetlen jó férj, apa, nagypapa, testvér és rokon, id. KURUCZ BÉLA 1923 november 20-án reggel 7 órakor életének 63 ik, boldog házasságának 38 ik évében, fáradhatatlan munkásságának a nyomdász iparban eltöltött félszázada, hosszas szenvedés türelmes elviselése után az Urban elhunyt. Abba a birodalomba költözött, ahol az örök pihenés és megnyugvás vár rá. A szeretett halott földi maradványait e hó 22-én délután 3 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a Kut u. 122. sz. gyászházától fogjuk a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. A végtestesség tételére rokonainkat és jó ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1923 nov. 20. Gyászolják: bánatos neje: özv. Kurucz Béláné szül. Győrössi Juliánna. Gyermekei: Béla nejevel, József nejevel, Gyula nejevel, László menyasszonyával, Margit, Pali, Lajos, Katalin. És unokái, Testvérei: Kurucz Gyula családjával, Kurucz Paulina családjával, Kurucz Lajos családjával. Számos közeli és távoli rokonok és jó ismerősök nevében is. Az örök világszolgálat fényeskedjék neki!

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részvénytársaság nyomdai munkásai, valamint a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Debreceni Körülete mély fájdalommal jelenti KURUCZ BÉLA nyomdai gépmester, Segélyező-egyesületi választmányi tagnak november 20-án hajnali 3 órakor életének 63., gépmesteri pályáján eltöltött 50 ik esztendejében hosszadalmas és súlyos betegség után történt elhunytát. Temetése t. hó 22-én délután 3 órakor lesz, amelyre az elhunyt pályatársait, rokonait, jó barátait szomorodott szívvel meghívjuk. A szaktársi életben mindenkor az elsők között működött; nemcsak jó munkás, de jó szaktárs is volt. Emlékét kegyelettel megőrizzük!

— Társadalmi és egyesületi élet. A Leányklub irodalmi délutánja. A Leányklub november 22-én csütörtökön délután 6 órai kezdettel tartja a katolikus főgimnázium dísztermében első irodalmi délutánját. A magas színvonalon álló műsor a következő: Fehér sereg indulója. Éneklük a klub leányok. Dr. Lindenberger praelátus megnyitói beszéde: Mi a léleknek a templom? Liszt Ferenc: Des dur concert etude; előadja Kovács Böske. Tschalkovszky: A diadalmas asszony operettből: „Vándor felhők”, irredenta dal, éneklük Timár Ila, a Csokonai színház művésznője. Zongorán kíséri: Diczig Alajos. „A templom a századok művészetében” vetített képekkel, előadja dr. Láng Nándor egyetemi tanár. Belépti díj nincs. Önkéntes adományokat az árvagyermek és a siketnémák karácsonyfájára halás köszönettel fogad a rendezőség.

A debreceni Tandrikkör november 21-én, szerdán, délután 5 órakor a református főgimnázium tanácstermében felolvasó ülést tart. Előadó Szondy György leánygimnáziumi tanár, aki „Korszerűtlen szemlélművek” címen fog értekezni. A gyűlésre ezután is meghívja a tagokat az elnökség.

A MANSz máv. műhelyi csoportjának nagy családias estélye. A műhelytelepi MANSz november 24-én szombaton este fél 8 órai kezdettel a műhelyi étteremben nagyszabású családias jellegű estélyt rendez, amelyre ezután hívja meg az érdeklődőket. Az estélyen az Egyetértés kiváló színjátéka is közreműködnek egy izzó hazafias tárgyú, a „Trianon” című drámával, amely nagy körültekintéssel Kun Sándor tanított be. Az agilis rendezőség Kabay Györgyné elnöknő vezetése alatt mindent elkövet, hogy ez a családias estély fényesen sikerüljön.

— Harry Piel — Sátán helytartója — Omnia.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyam szombatról elmaradt két előadását (Heger Flóris: A Faust-monda és dr. Márton Béla: Oroszország, II. rész, vetített képekkel) 23-án, pénteken délután tartják meg az I. sz. jogi tanteremben.

— Hoór Tempis Erzsébet ária és dalestélye remek műsorral, Mozart Puccini operáiból stb. november 4-én este 9 órakor. Jegyek a Méliusznál 1000 koronától feljebb.

— Omnia — Harry Piel — Sátán helytartója.

— Iparművészeti tanfolyam. Folyó hó 22-én délután 3 órakor veszi kezdetét a ref. kollégium III. számú tantermében a Kiss-testvérek új és utolsó itteni tanfolyama.

— Legszebb karácsonyi ajándék egy Kozmann-fénykép. Múterem és öltöző állandóan kellemesen temparával.

— Krisch Károly Piac utca 89., telefon 12—18. Raktáron tartok legújabbabb cserépkályhákat, takaréktűzhelyeket, kandelókat. Elvállalok átrakást, tisztítást is.

— Szövetek, barchetek, mosó árúk minden elfogadható árban Benyáts Emil főtéri üzletében Debrecen, Tisza palota.

— Sátán helytartója — péntek — Omnia.

MŰVÉSZET

Hangverseny-naptár. A Zenede dísztermében rendezett koncertek legszebbjei kerülnek most sorra egymásután. November 24-én Hoór Tempis Erzsébet énekhangversenye lesz. A művésznő tegnap koncertezett Budapesten s az összes lapok legnagyobb elragadtatással írtak róla.

December 5-én Höchtl Margit zongoraművésznő tartja romantikus hangversenyét. Schumann, Chopin, Liszt és orosz szerzők legszebb darabjaiban fog halás közönsége gyönyörködni.

December 15-én Hubay Jenőnek Rubinstein Erna óta legkiválóbb volt tanítványa, a külföldön rendkívüli sikerrel szerepelt nagy hegedűművésznő, Ferrari Albertina fog játszani. Jegyek mindhárom koncertre a Méliusznál.

A Kiss testvérek kiállítása. A Kiss testvérek rövid idő leforgása alatt már a második iparművészeti kiállítást rendezik Debrecenben a városházán, az általuk tartott művészi háziipari tanfolyamok résztvevőinek munkáiból. Az első kiállítás is nagy sikert aratott, de a második még ennél is nagyobb érdeklődésre tarthat számot. A kiállított tárgyak, szőnyegek, lámpaernyők, batiz-munkák, művirágok nemcsak a díszítőik ügyességét dicsérik, hanem tanúságot tesznek a tanfolyamot rendező iparművészek finom ízléséről és nagy művészi készültségéről is. A kiállítás anyagának úde, izléles elrendezettsége és a kiállított anyag magas színvonalát minden tekintetben felülemelik a kiállítást az átlagos nivón. A Kiss testvérek még egy harmadik tanfolyamot is fognak Debrecenben tartani. A közönség bizonyára szívesen és szeretettel fogja támogatni az iparművészek újabb akcióját, amely minden tekintetben megérdemli, hogy pártfogásra találjon a közönség körében.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Uj üzlet!

Szenzációs olcsó árak!

GARAI

ÉS

TESTVÉRE

férfi-, fiu-ruha nagyáruházában

Bika-szálló épület cégre kérem figyelni! mindenkor a legjobbat, a legolcsóbbat adja!

Tartós minőségű

Férfi öltönyök

kaphatók már 190,000 K-tól feljebb

Fiu öltönyök

már 140,000 K-tól

Fekete bőrkabátok

már 320,000 K-tól

Téli felöltők

már 220,000 K-tól

Rövid téli mikádó

már 170,000 K-tól

Hosszu fiu télikabátok

már 130,000 K-tól

Férfinadrágok

már 26,000 K-tól

Mértékosztály!

Uri szabóság!

Rérjük kirakatainkat megtekinteni

SZÍNHÁR

Műsor:

Szerda: A cigánybáró.
Csütörtök: A hazajáró lélek.
Péntek: A hazajáró lélek. D) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház

A keringőkirály Strauss János elévülhetetlen operettje „A cigánybáró” kerül ma tisztviselőestben színre. A darab felújításakor úgy a sajtó, mint a közönség részéről a legnagyobb elismerést aratta. A szereposztás most is a régi és így Debrecen zenekedvelő közönsége egy zeneileg élvezetes estét tölthet a színházban.

Vigaszínház-mozgó

Monna Vanna Maeterlinck világhírű drámája, monumentális világfilmatrakció Paul Wegener, Lyda Salmano, Lee Perry játékával.

Jön: Muló viharok.

Uránia-mozgó

Szombatig szünet.

Omnia-mozgó

Párisi mákvirágok, bűnügyi történet 5 felvonásban és Bűn, amely istenhez vezet, amerikai bűnügyi 5 felvonásban lesz ma és holnap az Omnia sláger műsora.

Harry Piel — A sátán helytartója jön pénteken az Omniába.

Meteor-mozgó

Csütörtökön „Atlas” világsláger, 2 rész egyszerre. Jegyelővétel. Előadások 6 és 8 órakor.

TESTEDZÉS

Jogerős Nagy Balint büntetése. Az országos vidéki tanács hétfői ülésén foglalkozott Nagy Balint ismeretes és sokáig húzódozó fegyelmi ügyével. A vidéki tanács helyben hagyta Nagy Balintra kiszabott büntetését, amelylyel 5 hónapra tiltották el a nyilvános szerepléstől s így büntetése jogerős lett.

Három pofon a fegyelmi bizottság előtt. A kelti labdarúgó kerület fegyelmi bizottságának mai ülése érdekesnek s viharosnak ígérkezik, három pofon is kerül tárgyalásra, nevezetesen Szolárszky II. DVSC ügye, aki Főrizs DTE-t teremtette alaposan arcul, azután Herzog DKASE ügye, aki az egyik nyiregyházi játékoszt simogatta meg s végül Guttman NyTVE fegyelmi ügye, aki pedig a bírót akarta megverni.

A bajnokság állása az őszi forduló után a következő:

	Játszott	Nyert	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gólt	Kapott gólt	Pontszám
DVSC	8	7	1	0	23	2	14
DKASE	8	4	2	2	9	8	10
DTE	8	3	3	2	10	7	9
BUSE	8	2	4	2	13	16	8
DMTK	8	2	4	2	7	11	8
NyTVE	8	3	1	4	14	10	7
DEAC	8	2	2	4	10	13	6
KSE	8	2	1	5	2	6	5
NyKISE	8	1	3	4	7	22	5

KÖZGAZDASÁG

Országos vásárok

November 21-én: Balmazújváros.
November 22-én: Ujfehért.
November 25-én: Karcag.
November 26-án: Vámospercs, Mezőkövesd, Tiszatartján.
November 28-án: Nyirma.
November 29-én: Nagykálló, Tiszalök.

A debreceni állatvásár. A keddi lovásáron csekély felhajtás mellett az irányzat lanyha volt. Kereslet csak a jobb minőségű lovak iránt mutatkozott. A jó minőségű lovak ára 1 és fél millió és két és fél millió korona körül ingadozott. A közepes lovak ára 800,000 koronától felfelé alakult, a vágó lovak ára 200,000 koronánál kezdődött. — A szarvasmarha vásáron a felhajtás közepes volt. Áremelkedés, vagy árcsökkenés nem fordult elő. A vágómarha kilogrammjáért élősúly.

ban 3000—3800 koronát fizettek. Egy pár iarmos ökrör minőség szerint 4—6 és fél millió koronáért kelt el, a fejős tehén ára pedig darabonként 1—3 millió között mozgott. A szopós borjú ára kilogrammonként és élősúlyban 4000—5600 korona volt. Az árak általában tartottak.

A „Gazda” Bank építkezése. A budapesti Kossuth Lajos utcában, a Nemzeti Kaszinó és Országos Kaszinó tőzomszédságában új bankpalota körvonalai bontakoznak ki. A nemrégiben alakult „Gazda” Bank részvénytársaság ugyanis megvásárolta a Magyar Világ kávéházat és az ehhez kapcsolódó helyiségeket és tárgyalásokat folytat a házban megszereshető egyéb helyiségek bekapcsolása tárgyában. A háztulajdonossal kötött szerződés értelmében a bank saját számára biztosította a házban későbbi időpontban megürülő összes lakásokat és helyiségeket. Az átépítés munkálatait Hegedűs műszaki főtanácsos, a Gellért-szálló tervezője készíti.

A TUDÁS

Magyar korona: 3.

Zürichi záriát

Hollandia 216 $\frac{1}{2}$, Newyork 576, London 2495, Páris 3105, Milano 2490, Prága 1670, Budapest 3, Belgrad 657, Bukarest 290, Szófia 465, Berlin 1.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 20150—21250, francia frank 1095—1161, német márká —, líra 890—945, osztrák korona 28.20—30.40, lei 105—118, cseh kor. 580—622, dinár 222—236. Svájci frank 3460—3680.

Terményfőzsdé záriát

A mai terményfőzsdén az irányzat el-lanyhult, a buza ára körülbelül 2000—3000 koronával olcsóbbodott.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 990—1000, egyéb 980—90, 79 kilós tiszavidéki buza 1020—30, egyéb 1015—20, rozs 700—715, takarm. árpa 660—80, sör-árpa 750—75, köles 775—50, zab 720—30, tengeri 710—30, repce 1700—750 korpá 390—400.

Ferencvárosi sertés vásár

Nyitvasári maradvány 328, érkezett 290, eladato t 162.

Árak: könnyű 7700—8000, nehéz 8300—9000.

Zártvásáron nem fejlődött ki üzlet.

REGÉNY

Tavaszcvarók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

V.

Az ivlámpák nagyokat pislogva világították meg a majdnem néptelen pályaudvart. A hosszú vonat lomhán megindult.

— Isten áldja meg kedves kis kolléga — szölt Rónay főorvos. A viszontlátásra, — melegen megrázták egymás kezét.

— Szervusz testvér! — fordult Ákos a szomorkodó Marcihoz és megszólította.

— Szervusz, aztán néha gondolj

Szőrme-áru-olcsón vásárolhat!

Tessék a kirakatot megtekinteni!

Hosszu szőrmekabát 900,000 K

Rövid szőrmekabát 390,000 K

Rókafazonu boa 63,000 K

Siel, Biepret kabátok.

Nemes szőrmékből nagy választék!

rám is — válaszolt Marci. Könny csillogott a szemében.

— Ákos felugrott a vonatra. Az ajtóból integetett két jébarátjának. Rónay még utána kiáltott valamit. A csattogó kerekek zaja azonban elnyelte a hangját.

Egyedül volt a fülkében. Kényelmesen elhelyezkedett a puha pam-lagon. Néhány pillanatig gondolat nélkül bamult a lámpára. Bantotta a szemét. Félíg ráhuzta az ernyőt. Olyan könnyűnek érezte magát. Meg volt elégedve önmagával. Azt hitte, hogy a váls nehezére fog esni. Kellően csalódott.

— Végre szabad, egészen szabad vagyok! — tört ki újjongó lelkesedéssel.

(Folyt. köv.)

Nyilttér

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costüm 1,000,000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít

Tegdes János Péterfia-utca 42.

Zongora- és vonóshang-szerkészítő műhelyt nyitottam

TONTE LÁSZLÓ
Piac-utca 30. szám alatt az udvarban.
Zongorahangolást és javítást elfogadok.

Zománcos öntött vasedények, épület- és bútortárolások

BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék VÉGHEZ menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Elsőrendű bevásárlási forrás fűszer, bor és csemegékben

KONTSEK GÉZA

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 15. SZÁM.

Vásároljon egyszer nálunk

s meggyőződik, hogy való igaz, hogy ruhaszükségetét a legolcsóbban a

„Hajdusági” férfi és fiuruha áruházban

szerezheti be Piac-utca 67. szám alatt.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 400 kor., minden további szó 40 korom. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 600 K. minden további szó 60 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

ELADÁS

Eladó egy nagy vaskályha és női téli kabát. Csillag-utca 82. sz.

Kápo zta fejcs öcsén kapható Csillag-utca 82. sz

Hagyma makói kapható korlátlan mennyiségben kilogramm nként 280 korona árban a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetke-zete vasuti raktár-ban és az összes áruháiban.

AJÁNLAT

Tanítványt vállal a középiskolák bármely osztályából jutányos díjazásért menekült főtiskolai hallgató. Cim a kiadóban.

Megbízásokat Budapestre magán- és kereskedelmi ügyek pontos és gyors elintézését elvállalja nyugalmazott főtisztviselő. Cim a kiadóhivataltban.

Zöld borsó, Ementhali,

Zöld bab, Trappista, Spárga konzerv, Pusztá dörry, Beffőtök, Óvári, Naranos Jám, Pálpusztai, Kandirozott gyümölcs Roguefort sajtok, Tortalap, Sardinia, Sárvári teavaj, Ringli, Mustár, Sárdella paszta, Gomba, száritott Söshering, Bismark hering, teaurumokban,

ugyszintén likőrökben, Koestlin-féle teasüteményekben és az összes fűszeráruban dus választék, legolcsóbb árban beszerezhető a

„Hangyában”

Főüzlet Rózsa-utca, fiók üzletek a város minden részében

Nagy karlsbadi ebédlőkészlet vásár a Rózsponti Edényáruházban

Egy hatszemélyes karlsbadi ebédlőkészlet Kor. 145,000.— Garay- és Nefelejts-utca sarkán. Keleti p. u. mellett

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.